

[Landbrugsministeren.]

vil gaa saadan til, men jeg siger, at man skaber en saadan Fristelse for dem, og jeg vil mene, at det er ganske uforvarligt at gøre noget saadant i en Lovgivning.

Det samme er Tilfældet, naar der er Tale om at yde Støtte til Oprettelse af Gaardbrug. Der har vi ogsaa en Letsindighed, synes jeg, uden Lige. Det vil mindst betyde et Beløb i direkte Tilskud til de paa-gældende Gaarde paa en 4 000—5 000 Kr. Det fremkommer ganske simpelt ved, at man giver et Andenprioritetslaan i et saadant Brug uden Begrænsning af nogen Art, kun skal det sammen med første Prioritet indeholdes i det Beløb, man betaler for Jorden, og saa 9 Tiendedele af det, det koster at opføre Bygningerne. Da dette Laan er billigere i Forrentning end første Prioritet, er det klart, at paaagældende vil have en saa lille første Prioritet som muligt og et saa stort andet Prioritetslaan som muligt, fordi han faar Rentetilskud til anden Prioritet og intet Kurstab. Derfor er der ogsaa her en Fristelse for Jordsælgeren og Jordkøberen i at faa en høj Pris for at faa et stort og meget billigt andet Prioritetslaan.

Det ærede Medlem Hr. Clausager holdt jo en lang Tale. Selvfølgelig er jeg glad over, at det ærede Medlem sluttede sig til mine Udtalelser, men jeg finder ikke, der er nogen Anledning for det ærede Medlem til i denne Debat, hvor der er sagt saa meget, at gentage et helt stort Afsnit af min Tale i Gaar.

Det ærede Medlem udtalte — det er noget nyt, der er kommet ind i Diskussionen, og det vil jeg gerne svare paa —, at Landejendommenes Priser slet ikke bestemmes af det, her er Tale om, de bestemmes af de Priser, vi opnaar paa det engelske Marked for vore Landbrugsprodukter. Ja, det er rigtigt, at det burde være saaledes, og kan det ærede Medlem skaffe os Jord frem til Priser, som kan forrentes gennem de Priser, vi opnaar paa det engelske Marked, er det ganske unødvendigt at gaa til Ekspropriation, det kan det ærede Medlem være forvisset om.

Tror det ærede Medlem, at de Priser, vi for Øjeblikket opnaar paa det engelske Marked, kan forrente de Beløb, der forlanges for den Jord, der tilbydes Staten til Udstykning? Hvis det ærede Medlem vil paastaa det og kan bevise, at det er rigtigt, er alle de Klager og Veraab, der lyder fra en Mængde af Venstres Medlemmer i denne Sag og fra Venstres Landbofor-eningsmedlemmer ude omkring i Landet, Digt og Opspind; for de har netop Gang efter

Gang hævdet, at det er fuldkommen umuligt at forrente endog blot Jordværdien, og de Priser, der forlanges for Jorden, ligger jo langt over Jordværdien; skønt det ærede Medlem paastaar, at de er fastsat paa Grundlag af Priserne paa vore Landbrugsprodukter i England.

Det ærede Medlem sagde — og jeg tror, at der ogsaa er andre, som har nævnt det —, at jeg i Gaar skulde have udtalt, at Jord ikke bør betales med højere Pris end Jordværdien. Hvis ærede Medlemmer vil læse min Tale, vil de finde, at jeg hver Gang har sagt: til Priser omkring Jordværdien og dens Forrentningsværdi. Jeg kan ikke se, at der er nogen Pris, som er mere sikker og rigtigere end Jordens Forrentningsværdi.

Til sidst udtalte det ærede Medlem Hr. Clausager, at han fra i Dag af vilde opsig mig Huldskab og Troskab. Det er den Slags Stød, Verden giver, og det maa jeg vel tage med uden at græde.

Det ærede Medlem Hr. Duborg holdt atter en af sine lange svævende Taler. Hans Udtalelser om de indeklemt Husmænd vidnede om et saa ringe Kendskab til og en saa ringe Forstaaelse af de indeklemt Husmænds Stilling og Vilkaar, at jeg tør mig overbevist om, at det paa dette Tidspunkt af Aftenen og paa dette Punkt i Diskussionen er fuldkommen ørkesløst at drøfte dette Spørgsmaal med det ærede Medlem.

Det ærede Medlem Hr. C. O. Pedersen udtalte, at jeg først var naaet til at takke ham i den sidste Del af min Tale. Det er atter en af de Urigtigheder, det ærede Medlem er saa stærk i. Hvis det ærede Medlem vil læse min Tale, vil han finde, at en af de allerførste Bemærkninger, jeg gjorde til det ærede Medlem, netop indeholdt en Tak til ham for Realiteterne i hans Tale — maaske gjorde jeg det ikke med et venligt Smil, men enhver maa jo sætte det Ansigt op, der er ham naturligt, jeg kan utvivlsomt ikke konkurrere med det ærede Medlem hverken i Skønhed eller i smilende Ansigt og formodentlig heller ikke i venlig Tone.

Det ærede Medlem sagde, at det var en Sociallovgivning. Ja, hvis det er Meningen med det ærede Medlems og Venstres Forslag, vil jeg sige, at det er en Sociallovgivning af en egen Art og Natur, for det er Lovgivning, som gaar ud paa en Tilskuds-politik, ikke til ubemidlede, ikke en Gang til mindre bemidlede, men til Jordsælgerne.

Angaaende Spørgsmaalet om Etableringslaan udtalte det ærede Medlem, at Venstre ikke vilde gaa med til at gennemføre Etableringslaan, saaledes som vi har foreslaet, men de vilde heller ikke anwise andre